

Rettevejledning 1

1. Var der værneting for Østbanks sag mod Hansen ved Retten i Aarhus?

Hansen har i 15 år boet med sin familie i Hamborg. Han har derfor ikke bopæl i Danmark, og han må antages at have bopæl i Tyskland, jf. domsforordningens art. 62. Han skal derfor efter domsforordningens art. 4 sammenholdt med retsplejelovens § 247 sagsøges i Tyskland, medmindre der efter en supplerende værnetingsbestemmelse kan anlægges sag i Danmark.

Der er tale om et erstatningskrav, der hviler på Hansens arbejde som bestyrelsesformand for DataS. Der er ikke noget kontraktforhold mellem Hansen og Østbank, og Hansen har ikke i øvrigt frivilligt påtaget sig forpligtelsen over for Østbank. Det er således domsforordningens art. 7, nr. 2 – ikke 7, nr. 1 – der som udgangspunkt skal anvendes, jf. Den civile retspleje, s. 211 og s. 197 f.

Da det sted, skadetilføjjelsen er foregået, må være på stedet for virksomhedens udøvelse, jf. sag C-147/12 Frank Koot, kan der således anlægges sag ved Retten i Aarhus.

2. Er Jensen part eller vidne – og har han pligt til at afgive forklaring under hovedforhandlingen?

Jensen ejer samtlige aktier i DataS, og han er direktør i selskabet. Det kan således overvejes, om han skal afhøres som part i sagen mellem DataS under konkurs og Hansen, jf. Den civile retspleje, s. 493 f., og dermed også i sagen mellem Østbank og Hansen, idet forklaringen om de pyntede regnskaber har betydning for begge sager, jf. Den civile retspleje, s. 495. Selv om han har haft en dominerende indflydelse i DataS, bør han dog afhøres som vidne, når det er selskabets bo, der anlægger sagen.

Jensen har således som udgangspunkt pligt til at afgive forklaring, jf. retsplejelovens § 168, men han kan efter omstændighederne påberåbe sig vidnefritagelsesgrundene i retsplejelovens § 171. Jensen er Hansens svoger, men selv om de tidligere har set hinanden privat, så kan han formentlig ikke påberåbe sig retsplejelovens § 171, stk. 1. Det er dog en konkret vurdering, jf. Den civile retspleje, s. 508, og retten kan i givet fald pålægge Jensen at afgive forklaring, jf. retsplejelovens § 171, stk. 3. Politiet har endnu ikke sigtet Hansen, men der er formentlig grundlag for at rejse sigtelse, så Jensen kan påberåbe sig retsplejelovens § 171, stk. 2, nr. 1, jf. Den civile retspleje, s. 508, jf. s. 497–500.

3. Er rettens kendelse afsagt den 30. november 2015 rigtig?

Domsforordningen skal som beskrevet i forbindelse med spørgsmål 1 anvendes i forhold til spørgsmålet om værneting, men domsforordningens art. 8 omfatter ikke to sagsøgers sag mod en sagsøgt.

Sagen drejer sig om Hansens erstatningsansvar over for DataS. Han arbejdede som bestyrelsesformand for selskabet for et honorar på 100.000 kroner om året, men også for 20 andre selskaber. Der er således ikke tale om et ansættelsesforhold efter domsforordningens art. 20, jf. Den civile retspleje, s. 217 f. Selv om kravet har deliktskarakter, udspringer det af aftalen om arbejdet som bestyrelsesformand, og den relevante bestemmelse er derfor domsforordningens art. 7, nr. 1, jf. Den civile retspleje, s. 197 f. Der er tale om en tjenesteydelse, der er blevet leveret på selskabets hovedkontor, jf. stk. 1, litra b. Der er således værneting ved Retten i Aarhus.

Da der er værneting for sagen ved retten i Aarhus, er betingelsen for at hovedintervenere i retsplejelovens § 251, stk. 1, nr. 1, opfyldt, men det skal diskuteres, om betingelserne i stk. 1, nr. 3, og stk. 3, er opfyldte. Da boets sag mod Hansen til dels handler om noget andet – de finansielle aftaler om spekulation i valuta – og anmodningen om hovedintervention i øvrigt fremsættes forholdsvis sent under den første sags forberedelse, bør retten formentlig afvise anmodningen om hovedintervention.

4. Skal Østbanks kæremål afvises?

Retten afsiger kendelsen efter skriftlig behandling, og den har ikke på forhånd underrettet parterne om tidspunktet for afsigelsen, jf. retsplejelovens § 219, stk. 2. Retten underretter efterfølgende bl.a. Østbanks advokat om kendelsen, jf. retsplejelovens § 219, stk. 6, og kærefristen begynder derfor at løbe fra advokatens modtagelse af underretningen, jf. Den civile retspleje, s. 450 f. Kæren er således som udgangspunkt rettidig, men Østbank skulle have anmodet Procesbevillingsnævnet om tilladelse til at kære, jf. retsplejelovens § 389 a, så kæremålet skal afvises.

Rettevejledning 2

1. Var det korrekt af retten at tillade udvidelsen af sagen med påstanden om anerkendelse af ophævelsesadgang?

Anders' ønske om at inddrage spørgsmålet om ophævelse af købet af Sharanen er et spørgsmål om at udvide den verserende sag med endnu en tvist mellem de samme parter.

Der er derfor tale om efterfølgende objektiv kumulation. Betingelserne fremgår af § 249, stk. 1.

Betingelsen om værneting i § 249, stk. 1, nr. 1, er opfyldt, idet sagen anlægges ved sagsøgtes hjemting.

Da sagen allerede verserer, er der heller ikke tvivl om, at Retten i Horsens er værneting for et af kravene, og at Retten i Horsens tillige er saglig kompetent med hensyn til ét af kravene. Den er endda saglig kompetent for begge krav.

Begge krav skal behandles efter den almindelige proces, og ingen af dem er småkrav.

Det var derfor korrekt af retten at tillade udvidelsen.

Kravene har ikke nogen sammenhæng, men det er heller ikke noget krav.

Muligheden er oplagt ikke prækluderet, og en nærmere drøftelse heraf er ikke nødvendig.

DCR side 249-251.

2. Kunne Anders have anket dommen særskilt for så vidt angår spørgsmålet om gearproblemerne med golfen?

Retten har foretaget udskillelse efter § 253 og herefter afsagt deldom efter § 253, stk. 2.

Der er ikke tale om et krav omfattet af § 253, stk. 3. Der er derfor ikke begrænsninger i fuldbyrdelsen eller appellen efter § 253, stk. 4.

De studerende forventes at drøfte betydningen af § 253.

Spørgsmålet om (særskilt) anke afgøres ud fra ovenstående af de almindelige regler om appel. Sagens værdi afgøres som værdien af ændringspåstanden for landsretten. Da Anders stævnedede for 75.000 kroner og alene fik medhold for 50.000 kroner, må det formodes, at ændringspåstanden vil være 25.000 kroner.

Deldommen kan derfor frit ankes.

DCR, side 348-353 og 426-27.

3. Bør Anders få tilladelse til at fremlægge rapporten fra FDM?

Rapporten er produceret efter sagens anlæg, men uafhængig af sagsanlægget.

Hvis den anses for ensidigt indhentet, kan den ikke fremlægges. Det er imidlertid ikke Anders, der har indhentet rapporten, og den er derfor ikke ensidigt indhentet.

Rapporten udtaler sig dog om samme problemstilling, og i det omfang den tillægges bevisvægt, kan hensynene bag retsstillingen for ensidigt indhentede erklæringer tale for at nægte fremlæggelse.

Der kan også argumenteres for, at rapporten ikke siger noget om Anders' bil og derfor er uden betydning for sagen, og derfor ikke kan fremlægges.

Ønsket om fremlæggelse sker under sagens forberedelse, og der er derfor ikke anledning til nærmere at diskutere præklusion.

DCR, side 525-30.

4. Kan Anders nedlægge påstand om erstatning for lakskaderne på golfen?

Der er tale om endnu en påstand vedrørende golfen. Det rejser spørgsmålet om udstykning. Kravet var ikke kendt tidligere og burde heller ikke være kendt. Anders havde derfor ikke mulighed for at medtage det i forbindelse med den første påstand vedrørende golfen. Derfor er der tale om lovlig udstykning.

Det kan overvejes, om det overhovedet er udstykning, når sagen fortsat verserer. Og i den forbindelse bliver overvejelser om retskraft af deldommen aktuel. Det forventes ikke, at de studerende ser dette.

Når udstykning er mulig, er det et kumulationsspørgsmål, om kravet kan fremsættes og herunder særligt et præklusionsspørgsmål.

Spørgsmål 1 har behandlet kravene til kumulation, men det nu rejste krav er 30.000 kroner, og dermed omfattet af småsagsprocessen. Det kan derfor diskuteres, om kravet kan kumuleres. Efter lærebogen kræver det, at retten bestemmer, at det nye krav ikke skal behandles efter reglerne om småsager.

Også præklusionsreglerne efter § 249, stk. 4, skal overvejes.

Sagen som sådan er fortsat under forberedelse, men for det ene krav har der været delhovedforhandling. Det kan derfor diskuteres på hvilket stade, forberedelsen er. Sagen vil næppe blive forsinket ved at inddrage kravet, og dette taler for at tillade fremsættelsen, uanset hvordan sagens stade betragtes.

DCR, side 250 – 251, 336 – 339, 589 og 596-602